

Všeobecné informace pro potenciální dárkyně oocytů za účelem léčby neplodných párů

V posledních letech přibývají páry, které nemohou mít ze zdravotních důvodů děti. Část párů nemůže mít vlastní dítě, protože ženy nefungují správně vaječníky (například kvůli věku, předchozí onkologické léčbě, nebo chirurgickému odstranění) či z příčin genetických. Přibývá tak žen, u nichž je k dosažení těhotenství nezbytné použití darovaných oocytů. Darováním vajíček pomůžete pomoci těm, kteří Vaši pomoc potřebují a kteří by bez Vás nikdy děti mít nemohli.

Které páry jsou nejčastěji příjemci darovaných vajíček?

- 1) Neplodné páry, kdy žena nemá vlastní vajíčka:
 - vaječníky jsou vrozeně neschopné tvořit vajíčka,
 - vaječníky byly poškozeny při onkologické léčbě,
 - vaječníky byly operativně odstraněny pro zánět, endometriózu apod.,
 - činnost vaječníků již samovolně vyhasla.
- 2) Neplodné páry, u kterých by vajíčka přenášela závažnou geneticky podmíněnou nemoc.
- 3) Neplodné páry, u kterých jsou vajíčka trvale poškozena nebo jejichž embrya se špatně vyvíjí i po opakovaných cyklech IVF.

Dárcovství vajíček je v České republice anonymní. Dárkyním zaručujeme maximální diskrétnost a anonymitu. Ani vy, ani příjemkyně vajíček, se vzájemně nedozvíte vaši totožnost.

Ne každá žena je vhodná jako dárkyně vajíček. K dárcovství je nutné splňovat několik podmínek:

- Věk 18 – 35 let (preferujeme 34 let).
- Dobrý zdravotní stav.
- Ukončené středoškolské vzdělání.
- Žádná geneticky podmíněná onemocnění.
- Negativní testy na sexuálně přenosné nemoci: AIDS (HIV), žloutenka B a C, syfilis, případně HTLV.
- Dárkyně nesmí mít vážné psychické poruchy.
- Dárkyně nesmí pravidelně užívat alkohol nebo drogy (včetně marihuany).
- Aby byla zájemkyně zařazena do programu dárcovství, musí splnit přísná kritéria stanovená evropskými směrnici.
- Dárkyně poskytne informace o rodinné zdravotní anamnéze (děti, sourozenci, rodiče, prarodiče).

Darování předchází několik vyšetření:

- na první konzultaci s Vámi lékař probere všechny náležitosti darování, vyplníte dotazník dárkyně a informovaný souhlas s darováním vajíček,
- po vstupním pohovoru a stanovení anamnézy je provedeno gynekologické vyšetření,
- genetické vyšetření,
- stanovení krevní skupiny,
- vyšetření sexuálně přenosných chorob STD (krevní vyšetření na HIV, hepatitidu B a C, syfilis)

Hormonální stimulace a odběr oocytů:

V přirozeném cyklu se uvolňuje při ovulaci jedno vajíčko (oocyt). Pro léčebný cyklus je třeba získat více oocytů, k tomu slouží hormonální stimulace. O správné aplikaci léčiv budete poučena, léky užívejte přesně podle předpisu lékaře. Během hormonální stimulace budete chodit na ultrazvukové kontroly, až do dne, kdy je velikost folikulů dostatečná na provedení odběru oocytů. Během stimulace si necháte provést u praktického lékaře

interní předoperační vyšetření. Také vás čeká kontrolní odběr krve na vyšetření infekčních markerů (HIV, žloutenka, syfilis).

Na posledním ultrazvukovém vyšetření se dozvíte termín odběru vajíček. Na konci stimulace je třeba aplikovat lék na dozrání vajíček. Jeho aplikace se provádí večer dle rozhodnutí lékaře (32–36 hodin před punkcí). Zároveň dostanete 2 kuličky s tetracyklinem k dezinfekci poševního prostředí (případnou alergii hlase lékař), první si zavedete na noc do pochvy v den, kdy se aplikuje injekce na dozrání vajíček, druhou následující večer.

Odběr vajíček se provádí 32–36 hodin po aplikaci injekce na dozrání vajíček. Ráno se dostavíte nalačno (nesmíte od půlnoci nic jíst, pít ani kouřit) do Centra asistované reprodukce a přinesete s sebou výsledek interního předoperačního vyšetření, zprávu z Anesteziologické ambulance FNOL, informovaný souhlas s odběrem oocytů a vyplněné dotazníky pro anestezii. Znovu také bude ověřena Vaše totožnost podle občanského průkazu.

V celkové anestezii lékař provede tenkou jehlou z vaječníků odběr folikulární tekutiny, která obsahuje oocyty. Po celkové anestezii můžete odejít domů za 2 hodiny (nevznikne-li některá z komplikací vyžadující hospitalizaci), přičemž byste neměla řídit motorové vozidlo a je nutný doprovod domů druhou osobou. V den odběru vajíček je doporučen klid, protože po narkóze může být ovlivněna schopnost soustředit se, můžete pozorovat i poruchy koordinace. Po odběru oocytů budete pozvána na kontrolní vyšetření se zhodnocením celkového stavu, při obtížích můžete přijít kdykoliv.

Vajíčka je po odběru možné následně zamrazit pro pozdější použití nebo je po odběru oplodnit spermiemi manžela (partnera) příjemkyně. Vzniklá embrya zamrazíme a po opakovaném vyšetření infekčních markerů dárkyně je uvolníme k přenosu po minimálně 6měsíční karanténě. Pokud neplodný pár požádá o přenos čerstvých embryí bez dodržení karantény, embrya přeneseme nejpozději 5. den po odběru vajíček.

Možná rizika zvoleného výkonu:

Během celého cyklu mohou nastat komplikace vedoucí k jeho přerušení, nebo k hospitalizaci a další léčebné intervenci.

Dárcovský cyklus se přerušuje:

- při nedostatečné odpovědi na stimulaci vaječníků,
- při předčasné ovulaci,
- pokud nedojde k zisku ani jediného oocytu,

Mezi komplikace výkonu patří:

- ovariální hyperstimulační syndrom,
- krvácení při a po odběru vajíček,
- pokud by nebyla užita spolehlivá antikoncepce – nechtěné těhotenství, mimoděložní těhotenství, vícečetné těhotenství.

Při výkonu existuje zanedbatelné, přesto existující riziko rozvoje infekce ženských pohlavních orgánů.

Hospitalizace může být nutná:

- při podezření na krvácení do dutiny břišní,
- při vystupňované reakci na stimulaci,
- při zánětlivé komplikaci.

S darováním nejsou spojeny žádné výdaje. Naopak vám kompenzujeme vaši spolupráci a čas strávený na klinice spojený s procesem darování. Navíc bezplatně získáte informace o Vašem zdravotním stavu a plodnosti (genetické testy, testy na pohlavně přenosné choroby). Po odběru obdržíte částku, dle platného ceníku FNOL, jako náhradu účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s darováním.

V případě, že by se Vám v budoucnu narodil potomek s vrozenou vývojovou vadou, informujte prosím o této skutečnosti bez zbytečného odkladu naše Centrum.

Těšíme se na spolupráci s Vámi.

Centrum asistované reprodukce
Porodnicko – gynekologická klinika FNOL
I. P. Pavlova 185/6
779 00 Olomouc

Sekretariát: 585 853 178

car@fnol.cz

www.car.fnol.cz

Facebook: Centrum asistované reprodukce FNOL